

реалізація методу Гауса рішення лінійної системи рівнянь

Мета заняття

Проаналізувати можливість використання засобів побудови паралельних програм для збільшення продуктивності функцій, а саме:

- використання SIMD операцій;
- використання можливостей компілятора;
- використання Open MP;
- використання PPL

на прикладі рішення системи лінійних рівнянь.

Методичні вказівки до організації самостійної роботи

Вивчить алгоритм Гауса для рішення системи лінійних рівнянь [http://www.cleverstudents.ru/system_of_equations/solving_systems_Gauss_method.html].

Вивчить автоматичне будування засобів паралельної обробки, а саме SIMD операцій та потоків.

Вивчить можливості Вашого компілятора по використанню SIMD операцій при побудові коду. Для цього перевірте встановлене значення для `properties→C++→Code generation→Enable Enhanced instruction Set`. Задайте максимальне можливе значення, яке підтримує Ваш процесор.

Для визначення, чи вбудовані векторні операції, в `properties→C++→CommandLine` додайте додатковий параметр `/Qvec-report:2` (В разі завдання `/Qvec-report:1` видається інформація тільки про ті цикли, які виконуються паралельно, а в разі `/Qvec-report:2` – про усі цикли. Якщо цикл не виконується паралельно, то вказуються причина, чому).

Для додавання потоків перевірте можливість встановлення в `properties→C++→Code generation→Enable parallel Code Generation` параметру `/Qpar`. Для визначення, чи вбудоване паралельне виконання циклу, в `properties→C++→CommandLine` додайте додатковий параметр `/Qpar-report:2` (В разі завдання `/Qpar-report:1` видається інформація тільки про ті цикли, які виконуються паралельно, а в разі `/Qpar-report:2` – про усі цикли. Якщо цикл не виконується паралельно, то вказуються причина, чому).

Контрольні запитання і завдання

- 1 Чому алгоритм Гауса передбачає обрання головного елемента?
- 2 З чим пов'язані похибки при обчисленнях на комп'ютері, які типи похибок Ви знаєте і як оцінити значення похибок?
- 3 Які гілки першого проходу можна реалізувати паралельно?
- 4 Які гілки другого проходу можна реалізувати паралельно?
- 5 Які переваги та недоліки Open MP?

Приклади аудиторних задач

Приклад 1.

Визначити основні функції для реалізації методу Гаусса

1 Перетворення лінійної системи рівнянь загального виду в лінійну систему рівнянь з трикутною матрицею лівих частин:

Для кожної колонки 2 та решти рівнянь

Визначення головного елемента;

Заміна порядку рівнянь;

Формування нульової колонки

2 Рішення системи рівнянь

Приклад 2

Реалізувати функцію визначення головного елемента. Визначити обчислювальну складність функції в залежності від n та i .

```
int GetMaxLine (double **a, int n, int i){
    int j;
    double max = fabs(a [i][i]);
    int nmax = i;
    for (j = i + 1; j < n; j++){
        double r = fabs (a [j][i]);
        if (r > max){
            max = r;      nmax = j;
        }
    }
    return nmax;
}
```

Приклад 3. Реалізувати функцію для заміни порядку рівнянь. Визначити обчислювальну складність функції в залежності від n та i .

// Послідовне виконання

```
void swap (double **a, double *b, int i, int j, int n){
    double temp;
    for (int k = i; k < n; k++){
        temp = a [i][k]; a [i][k] = a [j][k]; a [j][k] = temp;
    }
    temp = b [i]; b [i] = b [j]; b [j] = temp;
}
```

// Паралельне виконання. SIMD

```
void SSEswap (double **a, double *b, int i, int j, int n){
    double temp;
    __m128d temp128;
    __m128d * pai = (__m128d *) a [i];
    __m128d * paj = (__m128d *) a [j];
    for (int k = i/2; k < n/2; k++) {
        temp128 = pai [k]; pai [k] = paj [k]; paj [k] = temp128;
    }
    temp = b [i]; b [i] = b [j]; b [j] = temp;
}
```

```
// Паралельне виконання. OpenMP
void ParSSEswap (double **a, double *b, int i, int j, int n){
    double temp;
    __m128d temp128;
    __m128d *pai = (__m128d *) a [i];
    __m128d *paj = (__m128d *) a [j];
    #pragma omp parallel for if(i >= 512)
    //      #pragma omp parallel for
    for (int k = i/2; k < n/2; k++) {
        temp128 = pai [k]; pai [k] = paj [k]; paj [k] = temp128;
    }
    temp = b [i]; b [i] = b [j]; b [j] = temp;
}
}
```

Приклад 4. Реалізувати функцію для обнуління заданої колонки. Визначити обчислювальну складність функції в залежності від n та i.

```
void SetColZero (double **a, double *b, int i, int n){
    int j;
    for (j = i + 1; j < n; j++) {
        double temp = a [j][i] / a [i][i];
        for (int k = i; k < n; k++) a [j][k] -= a [i][k] * temp;
        b [j] -= b [i] * temp;
    }
}

// Паралельне виконання. SIMD
// Функція SetColZero
void SSESetColZero (double **a, double *b, int i, int n){
    double temp;
    __m128d *pai = (__m128d *)a [i], *paj, temp128;
    for (int j = i + 1; j < n; j++){
        paj = (__m128d *)a [j];
        temp = a [j][i] / a [i][i]; temp128 = _mm_set1_pd (temp);
        for (int k = i/2; k < n/2; k++)
            paj[k] = _mm_sub_pd (paj[k], _mm_mul_pd (pai[k], temp128));
        b [j] -= b [i] * temp;
    }
}

// Паралельне виконання. Open MP
void ParSSESetColZero (double **a, double *b, int i, int n){
    __m128d *pai = (__m128d *)a [i], *paj;
    #pragma omp parallel for
    for (int j = i + 1; j < n; j++){
        double temp; __m128d temp128;
        paj = (__m128d *)a [j];
        temp = a [j][i] / a [i][i];
        temp128 = _mm_set1_pd (temp);
        for (int k = i/2; k < n/2; k++)
            paj[k] = _mm_sub_pd (paj[k], _mm_mul_pd (pai[k], temp128));
        b [j] -= b [i] * temp;
    }
}
}
```

Приклад 5. Реалізувати функцію для перетворення системи рівнянь загального вигляду в трикутну систему. Визначити обчислювальну складність функції в залежності від n з урахуванням обчислювальної складності внутрішніх функцій.

Увага! Чи потрібно перевіряти необхідність виконання операції swap при виконанні функції Step1.

```
void Step1(double **a, double *b, double *x, int n){
    double temp;
    for (int i = 0; i < n - 1; i++) {
        int j = GetMaxLine (a, n, i);
        swap (a, b, i, j, n);
        SetColZero (a, b, i, n);
    }
}
```

Паралельне виконання. SIMD

```
void SSEStep1 (double **a, double *b, double *x, int n){
    double temp;
    for (int i = 0; i < n - 1; i++) {
        int j = GetMaxLine (a, n, i);
        SSEswap (a, b, i, j, n);
        SSESetColZero (a, b, i, n);
    }
}
```

Паралельне виконання. Open MP

```
void ParSSEStep1 (double **a, double *b, double *x, int n){
    double temp;
    for (int i = 0; i < n - 1; i++) {
        int j = GetMaxLine (a, n, i);
        ParSSEswap (a, b, i, j, n);
        ParSSESetColZero (a, b, i, n);
    }
}
```

Приклад 6. Реалізувати функцію для обчислення коренів системи для трикутної системи.

Визначити обчислювальну складність функції

```
void Step2 (double **a, double *b, double *x, int n){
    for (int i = n - 1; i >= 0; i--){
        x [i]= b [i]/ a [i][i];
        for (int j = i - 1; j >= 0; j--){
            b [j]-= a [j][i] * x [i];
        }
    }
}
```

Паралельне виконання. SIMD

```
void SSEStep2 (double **a, double *b, double *x, int n){
    double *ad = a [0];
    int i;
    for (i = 0; i < n-1; i++){
        ad[i] = a [i][i];
        for (int j = i + 1; j < n; j++)
            a [j][i] = a [i][j];
    }
}
```

```

    ad [n-1] = a [i][i];
    __m128d* pb = (__m128d*)b, *pai;
    for ( i = n - 1; i >=0; i--){
        pai = (__m128d*)a [i]; x [i]= b [i]/ ad[i];
        __m128d x128 = _mm_set1_pd (x [i]);
        for (int j = 0; j < (i + 1)/2; j++){
            pb [j] = _mm_sub_pd (pb [j], _mm_mul_pd ( pai [j], x128));
        }
    }
}

```

Паралельне виконання. Open MP

```

void ParSSEStep2 (double **a, double *b, double *x, int n){
    double *ad = a [0];
    for (int i = 0; i < n-1; i++){
        ad[i] = a [i][i];
        for (int j = i + 1; j < n; j++) a [j][i] = a [i][j];
    }
    ad [n-1] = a [n-1][n-1];
    __m128d* pb = (__m128d*)b, *pai;
    for ( int i = n - 1; i >=0; i--){
        pai = (__m128d*)a [i]; x [i]= b [i]/ ad[i];
        __m128d x128 = _mm_set1_pd (x [i]);
        #pragma omp parallel for
        for (int j = 0; j < (i + 1)/2; j++){
            pb [j] = _mm_sub_pd (pb [j], _mm_mul_pd ( pai [j], x128));
        }
    }
}

```

Приклад 7. Реалізувати функцію для обчислення коренів системи для лінійної системи загального вигляду. Визначити обчислювальну складність функції

```

void Eq (double **a, double *b, double *x, int n){
    Step1 (a, b, x, n);
    Step2 (a, b, x, n);
}

```

Паралельне виконання. SIMD

```

void SSEEq (double **a, double *b, double *x, int n){
    SSEStep1 (a, b, x, n);
    SSEStep2 (a, b, x, n);
}

```

Паралельне виконання. Open MP

```

void ParSSEEq (double **a, double *b, double *x, int n){
    ParSSEStep1 (a, b, x, n);
    ParSSEStep2 (a, b, x, n);
}

```

Приклад 8. Перетворити функцію Step2 з урахуванням властивостей кешу

```

void Step2 (double **a, double *b, double *x, int n){
    // Trans
    double *ad = a [0];
    for (i = 0; i < n-1; i++){
        ad[i] = a [i][i];
    }
}

```

```

        for (j = i + 1; j < n; j++)
            a [j][i] = a [i][j];
    }
    ad [n-1] = a [i][i];
    // Step 2
    for ( i = n - 1; i >=0; i--){
        x [i]= b [i]/ ad[i];
        for (j = 0; j < i; j++){
            b [j]-= a [i][j] * x [i];
        }
    }
}
}

Приклад 9
Реалізувати функцію SWAP за допомогою PPL
void PPLSSEswap (double **a, double *b, int i, int j, int n){
    double temp;
    __m128d * pai = (__m128d *) a [i];
    __m128d * paj = (__m128d *) a [j];
    parallel_for (i/2, n/2, [=](int k){
        __m128d temp128;
        temp128 = pai [k]; pai [k] = paj [k]; paj [k] = temp128;
    });
    temp = b [i]; b [i] = b [j]; b [j] = temp;
}

```

Приклади домашніх задач

- 1 Реалізуйте усі розглянуті функції.
- 2 Для кожного варіанта визначте їх часові характеристики
- 3 Оберіть найбільш ефективний варіант для кожної функції
- 4 Визначте часові характеристики функції для рішення системи лінійних рівнянь

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

- 1 Качко О.Г. Паралельне програмування. – Х.:ХНУРЕ, 2016. – 400 с.
- 2 Качко Е.Г. Параллельное программирование. – Х.: Изд-во «Форт», 2011. – 528 с.
- 3 <https://msdn.microsoft.com/en-us/library/dd492418.aspx>
- 4 Бондаренко М.Ф., Качко О.Г. Операційні системи.– Х.: Компанія Сміт, 2008. – 432 с.
- 5 Качко Е.Г. Программирование на ассемблере. – Х.: ХНУРЭ, 2002. – 172 с.
- 6 Воеводин В.В., Воеводин Вл.В. Параллельные вычисления. – СПб.: БХВ-Петербург, 2002. – 608 с.
- 7 Антонов А.С. Параллельное программирование с использованием технологи Open MP. – М.: Изд-во Московского университета, 2009-09-03.
- 8 Рихтер Дж. Windows для профессионалов: создание эффективных Win32-приложений с учетом специфики 64-разрядной версии Windows. – СПб.: Питер; М.: Издательско-торговый дом «Русская редакция», 2001. – 752 с.
- 9 Рихтер Дж., Кларк Дж. Программирование серверных приложений Microsoft для Windows 2000. Мастер класс. – СПб.: Питер; М.: Издательско-торговый дом «Русская редакция», 2001. – 592 с.